

Knihy redakci zaslané.

JUDr. D. M. Kauschansky. Evolution des Sowjetrussischen Eherechtes und Familienrechtes. Nákl. A. Mencus & E. Weber Berlin 1931. Cena 4 ř. m. Dvě zajímavé monografie o manželském a rodinném právu v SSSR. Psány jsou velice přehledně a zřetelně, takže podávají jasný obraz práv. poměrů manželských a rodinných v nynějším Rusku.

Právo manželské. Práv. zásady práva ruského jsou namnoze velmi odlišné od práv. zásad našeho práva a spočívají na kodexu z 18. XII. 17, kterýmž zaveden obligatorně sňatek občanský. Další předpisy práva manž. spočívají na dekretu z 9. I. 18 a ohledně selského stavu v kodexu ze dne 1. XII. 22. Zásady jsou tyto: Právo ruské požaduje k uzavření svazku manželského 6 podmínek: svolení obou manželů, dospělost manželská, vzájemné sdělení manželů o stávající fyzické nemoci, nesmí tu býti manželství již stávající (registrované neb volné), rovněž nepřičetnost duševní, ani příbuzenství neb adopce. Manželství rozeznává se dvoji. Registrované, kdy oba manželé zažádají bez svědků úřad pro stav občanský (zagw), aby manželství jejich zapsal, neb manž. volné, při němž stačí pouhý konsens obou manž. jevíci se v úmyslu spolužít jako manželé, čímž rozeznává se od kubinátu, kde tohoto úmyslu není (na př. prostituci, znásilnění, nahodilém pohlavním poměru, krvesmilství, nezpůsobilosti k sňatku a bigamii). Obě manželství jsou stejně platná. Slib manželství nemá závaznosti. Způsobilost k manželství jest podmíněna u obou 18. rokem věku. U žen přípustná jest dispens 1 rok. Uzavření manž. osobou mladší neb duševně nepřičetnou se trestá ztrátou na svobodě až do 2 let. Obě osoby vcházející ve svazek manželský musí dáti písemné ujištění, že učinily si sdělení o případném pohlaví, neb duševní nemoci, neb tuberkulóse. Uvedení v omyl se trestce. Neplatí proto v Rusku zásada en mariage in trempe qui peut. Bigamie trestce se nucenou prací do 1 r. a pokutou do 1000 rublů. Manželství mezi pokrevními příbuznými vzestupné linie a mezi sourozenci jest zakázáno, to platí i o adopci, ale incest se netrestce a manželství takové není neplatné. Nevyžaduje se, aby manželé spolu bydleli a není to jejich povinností. Žena jest úplně rovnoprávná s mužem a nemusí jej následovati do společné domácnosti, každý z manželů zůstává vlastníkem jmění dříve nabytého, jmění za trvání manželství nabyté jest společné. Manželé při registraci mohou prohlásiti, chtějí-li nésti příjmení jednoho z nich aneb ponechat si své, národnost (stát, obč.) ponechává si každý své. Každý z manž. může provozovati svou živnost neb povolání a při změně bydliště není povinen manžel následovati druhého do nového bydliště. Jméni nabyté za manželství ručí za dluhy manžely uzavřené a to po rozdělení jeho. Manželům (při regist. i volném manž.) přísluší dědické právo navzájem, jsou-li tu děti, má stejný nárok děd s dětmi. Rozvedeným nikoliv. Jméni přinesené připadá manžel, což lze ale závěti vyloučiti. K práci neschopný a nuzný manžel má nárok na výživu proti druhému a to ještě rok po rozvodu, a je-li pouze bez práce po 6 měsících. Rozvod stane se buď registrací k žádosti i jen jediného manžela neb sale consensu aneb vůlí jednoho z manželů. Řízení soudní zvláštní tu není. Nebyl-li rozvod registrován, jest na soudu jej zjištěti. Nikdo nesmí nutiti manžela, aby v manželství pokračoval. Důvody rozvodu nejsou, není jich třeba. Při rozvodu udají si strany, které jméno dále ponesou, nedohodnou-li se nese manžel rozvedený jméno dřívejší. Dohodnou-li se rozvádějící se o výživě a nedodrží-li zavázaný závazek, může se druhý obrátiti na notáře, aby dohodu opatřil doložkou vykonatelnosti. To platí též o výživě dětí a o rozdělení majetku.

Právo rodinné. Zakládá se na kodexu z 22. X., 18. a 19. XI. 26. Nemanž. děti jsou na roven postaveny manželským. Základem rodiny je skutečný původ. Žena těhotná má nejdéle 3 měsíce před slehnutím oznámiti úřadu pro stav občanský kdo jest otcem dítky a otec může tam do 14 dnů soudně odporovati, jinak pokládá se za otce jemuž náleží pečovati o výživu děcka a zaplatiti útraty těhotnosti a porodu. Souložila-li matka v kritické době s více muži, jsou zavázáni všichni dělení. Soud musí ex offio pátrati po materiální pravdě a zastávati zájmy dětí. Celé právo rodinné má na zřeteli pouze zájem dětí. Také vdaná žena smí jmenovati otce děcka i když není zplozeno manželem; neodporuje-li takto

označený otec do 1 měsíce pokládá se za otce, může ale do roka provésti důkaz o opaku. Je tady zpravidla otcem quem mater demonstrato, pokud ve sporu soud jinak nerozhodne. Žaloba na uznání otcovství se nepromlčí a přísluší rozhodování lidovému soudu. Připouští se zkouška podoby, nikoliv ale krevní. Nelze-li otce vypátrati zvolí soud otce, jenž jest povinen útraty slehnutí i výživu nésti. Ruské právo vychází totiž z názoru, že i když neznámý fiktivní otec jest přidržán k alimentacím, není to proti zájmům matky a dítěte, volí-li. Při dražbě jdou alimenty po daních a přírážkách tedy v pořadí druhém.

Povinnost alimentární existuje i mezi sourozenci, prarodiči a dětmi, nemůže-li dotyčná osoba býti živena od rodičů neb manžela, neb dětí. Zákon zná tento stupeň povinnosti alimentární: manžel, děti, rodiče, vnuci, prarodiče a sourozenci, při čemž stupeň další nastupuje, není-li tu přednějšího. Zúmyslné neplnění alimentů jest trestné.

Bylo by si přáti, aby autor vydal další monografii o právu věcném, oteckém a dědickém, neboť jeho spisy vyznačují se stručností, ale při tom jasnou přehledností a důkladným probráním celé této obsáhlé látky. Dr. Č.

Dr. Jan Löwenstein: Diagnosa a léčení světové krise. Nákladem knihtiskárny Orbis. Cena 15 Kč. — Velice pozoruhodný a zajímavý spis, přinášející jasnými slovy osvětlení nynější hospodářské krise. Autor rozebírá předem příčinu této krise (diagnosa) docházející k názoru, že světová krise má svůj kořen v krisi konumu a nedostatečné distribuci, ježto kapitalismus připravil výrobu o konsumenty, zejména racionalisací, kterou pokládá za hlavní zlo, jež zvyšuje se ještě dalším způsobem dynamické nerovnosti (deklasováním řad konsumentů). Dalšími podněty krise jsou zúžení konsumentského kruhu, odpadnutí celých států z náležitého konumu (Indie, Čína atd.) a psychosa obecnstva, zejména nedůvěřivost, strach a panika. Na to uvádí autor prostředky terapie, jak krisi odpomoci. Vidí je v zákrocích veřejné moci na základě mezinárodním, za součinnosti všech států, ve spolupráci obecnstva, zdržení se jednání, jež podporuje paniku a vzdání se nemírného šetření v soukromém hospodářství («konsumujte normálně!») a v odstranění nezaměstnanosti (žádné podpory bez pracovní povinnosti).

Navrhuje založení mezinárodního výboru pro potírání paniky. Autor přimlouvá se pro státní kapitalismus, avšak přiznává, že úplně odstranění kapitalismus soukromý nelze. Není proto pro státní kapitalismus zavedený v Rusku, neboť distribuční rovnost v Rusku je dnes rovnost v chudobě a nikoliv rovnost v bohatství. Spis ten lze vřele doporučiti všem, kdož zabývají se otázkami národohospodářskými a zejména o dnešní vývoj věcí, neboť jest psán velice jasně a srozumitelně a přináší pozoruhodné náměty.

Kandidát notářství

se substitucí, česky, německy, úplně samostatný, přijme stále místo na Moravě neb ve Slezsku od 1. VII. 1932 neb dle dohody. Lask. nabídky pod zn.: »Dr. O. S.« do adm. t. I.

Solicitátor

se 16letou advok. a not. praxí, 4letou berní a 8letou u S. P. Ú. hledá místo v not. neb adv. kancel. Značka: »Mírné požadavky« do t. I.

Samostatná

notářská úřednice s 6½letou praxí, schopná vésti celou nespornou agendu a soudní komisařství změni místo. Lask. nab. do adm. t. I. pod zn.: »Rychlá písarka«.

Čj. 205 n. k.

Následkem úmrtí

notáře Bedřicha Schmitz-Aurbacha vypisuje podepsaná notářská komora soutěž na znovuoobsazení místa notářského v Kaplici, případně místa, které by se uprázdnilo v obvodu podepsané komory přeložením notáře do Kaplice.

Žádosti s doklady buďtež předloženy do 25. ledna 1932 u podepsané notářské komory.

Notářská komora v Čes. Budějovicích, dne 28. prosince 1931. 40812/53-1.